

Įtraukaus ugdymo praktikos mokykloje:
savęs ir kitų pažinimo, priėmimo bei
motyvavimo galimybės

Lektorė: psichologė Asta Blandė, 2022

Įtraukusis ugdymas: svarbiausios nuostatos

- pagarba mokinių įvairovei;
- pagalba kiekvienam mokiniui;
- bendradarbiavimas ir darbas komandoje;
- asmeninis profesinis tobulėjimas.

Nuostatos, kurioms svarbu virsti praktika

Pagarba mokyklos bendruomenės narių įvairovei:

- *Kaip elgiamės, kai sutinkame ypatingo dėmesio reikalaujantį vaiką, tėtį, mamą?*
- *Kaip elgiamės su kolega, kurį sunku suprasti?*
- *Ar mokame dalykiškai bendrauti su tuo, su kuriuo mums tai daryti sudėtinga?*
- *Ar norime pažinti kitokį nei aš?*

Apie skirtumus ir pagarbą

- Prisiminti, kad kito būdas bendrauti yra apie jo prigimtį, kartais – turimus sunkumus, patirtis bei pamokas;
- Suprasti, kas jus „kabina“ ir svarbiausia, - kodėl (ką tai sako apie jus);
- Būdamas smalsiu lengviau pažinsi kitoniškumą;
- Tartis dėl bendravimo būdų (kokio elgesio tikisi, ką jūs galite pasiūlyti);
- Analizuoti, koks elgesio būdas emociškai jums kainuoja mažiausiai;
- Leisti sau būti profesionaliu, t.y. NEPATOGIU.

	Tu „gera(s)“	Tu nesi „gera(s)“
Aš „gera(s)“	KRYPTINGAS: ✓ <i>Klausiu;</i> ✓ <i>Domiuosi;</i> ✓ <i>Tikslinuosi;</i> ✓ <i>Nepalieku „skylių“ komunikacijoje.</i>	NURODANTIS: • <i>Įsakinėju;</i> • <i>Nurodau, kaip teisingai;</i> • <i>Nelinkęs klausti ar tikslintis;</i> • <i>Priešiškai reaguoju į kitokią nuomonę.</i>
Aš nesu „gera(s)“	PASYVUS: ○ <i>Tyliu;</i> ○ <i>Kaupiu;</i> ○ <i>Reaguoju viduje, bet slepiu, užgniaužiu.</i>	PASYVUS AGRESYVUS: ■ <i>Kaupiu ilgai;</i> ■ <i>„Sprogstu“;</i> ■ <i>Galimos neadekvačiai stiprios ir intensyvios reakcijos.</i>

Nuostatos, kurioms svarbu virsti praktika

Pagalba kiekvienam mokiniui:

- Ar esame atviri sau ir kitiems apie galimybes ir ribas?
- Ar aiškiai komunikuojame, kokios įstaigos galimybės ir ribos?
- Ar suteikiame informacijos apie pagalbą kitur (duodame kontaktą), kai pačių galimybės neleidžia išpildyti lūkesčių?
- Ar siunčiame žinią, kad pirmoji pagalba mokiniui turi prasidėti namuose:
 - *pripažįstant ir priimant sunkumus;*
 - *padedant savo vaikui suprasti, kad jis nėra „nenormalus“;*
 - *ieškant kontakto su ugdytojais ir specialistais;*
 - *suteikiant paramą ir palaikymą tėvams ar nukreipiant pagalbai juos, jei sunku susitaikyti.*

Teikiant pagalbą, prisiminti:

- Skirtingiems resursams, gebėjimams – keliame skirtingus lūkesčius;
- Žmogaus pasiekimai lyginami su jo paties pasiekimais jo gyvenimo kontekste;
- Smegenys, patiriančios stresą, negali mokytis;
 - *Intelektinės galios įtampos, streso, stiprių išgyvenimų metu veikia tik 60%.*
- Niekas negali visko, bet kiekvienas ką nors gali;
- Vienas pokytis – vienu metu;
- Į pokytį – mažais žingsneliais.

Nuostatos, kurioms svarbu virsti praktika

Bendradarbiavimas ir darbas komandoje:

- Ar pakankamai kolegos pažįsta vieni kitus?
- Kokios kiekvieno nario galimybės, stiprybės, noras prisidėti, motyvacija ieškoti?
- Ar kolegos jaučia savo vertę įstaigoje?
 - *(ne)pakankamai geri;*
 - *(ne)pakankamai daug vertingi.*

Apie savivertę ir „*nepakankamumo programą*“

- Suprasti, kaip ir kada ši „programa“ pas jus atsirado?
- Kokios aplinkybės, priežastys, kitų įtaka jai leido ir vis leidžia būti aktyvia?
- Inventorizuoti jums siunčiamas žinutes ir žvelgti ten, kur yra vilties ir šviesos;
- Prisiminti, kad savivertė (angl. self-esteem) – tai apibendrinta žmogaus nuomonė apie save ir apie tai, kiek jis vertingas. Vadinasi, ji gali keistis 😊

Nuostatos, kurioms svarbu virsti praktika

Asmeninis profesinis tobulėjimas:

- Ar žinau, kokiose srityse noriu siekti pokyčių?
- Ką man, kaip žmogui, jie vertingo atneštų?
- Kaip keistųsi mano santykis su aplinkiniais ir aplinka?

Paukštis, tupēdamas ant šakos,
nebijo nukristi ne todēl,
kad pasitiki šaka, bet todēl,
kad pasitiki savo sparnais.